

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.
प्राविधिक सेवा, बाइण्डिङ्ग समूह, तह-५, वरिष्ठ सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रुपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- प्रयोगात्मक परीक्षा र अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ८०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण: – लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या ✕ अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र सेवा सम्बन्धी	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)		५० प्रश्न ✕ २ अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय		१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर	१२ प्रश्न ✕ ५ अङ्क	२ घण्टा
					लामो उत्तर	४ प्रश्न ✕ १० अङ्क	३० मिनेट

२. द्वितीय चरण : – प्रयोगात्मक परीक्षा र अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ८०

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
प्रयोगात्मक परीक्षा	५०	२५	प्रयोगात्मक	३० मिनेट
अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रमको योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।
- प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको लागि पाठ्यवस्तु एउटै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital letter) A,B,C,D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षर (Small letter) a,b,c,d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र /विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्रका हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्ने छ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :- २०८०/११/०३

प्रथम र द्वितीय पत्र :- सामान्य ज्ञान र सेवा सम्बन्धी

भाग (अ) - सामान्य ज्ञान

१. सामान्य ज्ञान

- १.१ नेपालको भूगोल - धरातलिय स्वरूप, किसिम, विशेषता, जलवायु, हावापानी र जनजीवन
- १.२ नेपालका प्राकृतिक स्रोत र साधनहरू सम्बन्धी जानकारी
- १.३ नेपालको इतिहास- नेपालको इतिहासका महत्वपूर्ण घटनाहरू
- १.४ नेपाली समाजका परम्परा, सामाजिक मूल्य र मान्यता, धर्म, जातजाति र भाषा
- १.५ नेपालको संविधान (भाग १ र ३)
- १.६ नेपालको राजनैतिक विभाजन, संघ प्रदेश र स्थानीय तह सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- १.७ विज्ञानका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- १.८ राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय महत्वपूर्ण समसामयिक घटनाहरू
- १.९ विभिन्न आधारभूत वैज्ञानिक परिमाण र तिनको मापन (Measurement) - CGS, MKS, FPS, SI System, इत्यादी सम्बन्धी ज्ञान

२. साधारण गणित

- २.१ जोड, घटाउ, गुणन, भाग, प्रतिशत, नाफा नोक्सान

३. संस्थागत ज्ञान

- ३.१ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडको परिचय, संगठनात्मक संरचना र कार्यक्षेत्र
- ३.२ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडको कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी - बिदा, आचरण र विभागीय कारवाही सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.३ नेपालमा बिद्यालयस्तरीय पाठ्यपुस्तक र जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडको भूमिका
- ३.४ नेपालमा बिद्यालयस्तरीय पाठ्यपुस्तकहरूको बिक्री वितरण सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.५ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडमा बिक्रेता सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.६ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड प्रबन्धपत्र तथा नियमावली
- ३.७ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड, कर्मचारी सेवा सर्त विनियमावली, २०८०

भाग (आ) - सेवा सम्बन्धी

खण्ड (A)

१. मुद्रणको इतिहास

- १.१ विश्वमा मुद्रण प्रविधिको उत्पत्ति र विकास
- १.२ मुद्रणको परिचय र नेपालमा यसको विकास
- १.३ नेपालमा चलेका मुद्रण प्रविधिहरू
 - १.३.१ लेटरप्रेस, अफसेट प्रेस, फ्लेक्सो, ग्राभियर, स्क्रीन प्रिन्टिङ, डिजिटल, लार्ज फरम्याट प्रिन्टिङ
- १.४ स्तरीय मुद्रण कार्यका लागि आवश्यक सामग्री

- १.५ मुद्रण कार्यमा जनशक्तिको व्यवस्थापन
- १.६ नेपालमा पुस्तक प्रकाशन
- १.७ नेपालमा बाइडिङ्गको विकास

२. **कम्प्यूटर प्रविधि सम्बन्धी ज्ञान :**

- २.१ कम्प्यूटरको आधारभूत ज्ञान
- २.२ कम्प्यूटरको प्रकार
- २.३ कम्प्यूटर प्रोग्राम सम्बन्धित ज्ञान
- २.४ कम्प्यूटर नेटवर्किंग सम्बन्धी ज्ञान
- २.५ वर्ड प्रोसेसिंग
- २.६ कम्प्यूटरमा नम्बरिंग लेआउट तथा डिजाइन
- २.७ बाइडिङ्ग कार्यमा कम्प्यूटरको प्रयोग
- २.८ पेज लेआउट तथा फर्मा सेटिंग

३. **बाइन्डिङ्ग मेसिन सम्बन्धी ज्ञान**

- ३.१ पेपर कटिड मेसिनको परिचय र प्रकार
- ३.२ फोल्डिड मेसिन
- ३.३ स्टिचिड मेसिन
- ३.४ परफोरेटिड मेसिन
- ३.५ नम्बरिड मेसिन, फोल्डिड मेसिन, परफेक्ट (ग्लु बाइण्डिङ्ग)
- ३.६ बाइन्डिड मेसिन
- ३.७ वार्निशिड तथाक्रिजिड मेसिन
- ३.८ डाइ कटिड मेसिन सम्बन्धी ज्ञान, प्रयोग र सुरक्षा गर्ने तरिका
- ३.९ मेसिन मर्मत सम्हार तथा सरसफाइको महत्व
- ३.१० मेसिन सञ्चालनमा सुरक्षा सम्बन्धी जानकारी

खण्ड (B)

४. **पोस्ट प्रेस (Post Press) सम्बन्धी कार्यहरू**

- ४.१ बुक बाइण्डिङ्ग
 - ४.१.१ फर्माकटिङ्ग
 - ४.१.२ फर्मा फोल्डिङ्ग
 - ४.१.३ स्टिचिङ्ग
 - ४.१.४ परफोरेटिङ्ग
 - ४.१.५ लेमिनेटिङ्ग
 - ४.१.६ ट्रिमिङ्ग
- ४.२ परफेक्ट बाइण्डिङ्ग
- ४.३ स्टिच बाइण्डिङ्ग
- ४.४ मेकानिकल बाइण्डिङ्ग

- ४.५ नम्बरिङ, डाइ कटिङ, पञ्चिङ
- ४.६ प्याकिङ्ग भण्डारण तथा अभिलेखिकरण
- ४.७ हार्ड कभर बाइण्डिङ्ग सम्बन्धी कार्यहरू
- ४.८ वारनेशिंग तथा कोटिंग
- ४.९ क्यूआर कोड तथा बारकोड (QR Code and Bar code)
- ४.१० इबोशिंग तथा स्टापिंग

५. मसी (Ink) तथा कागज (Paper) सम्बन्धी ज्ञान

- ५.१ मसीका प्रकार
- ५.२ मसीका विशेषताहरू
- ५.३ मसीको प्रयोग
- ५.४ विभिन्न रंगका मसीहरूको संयोजन
- ५.५ कागजका विशेषताहरू
- ५.६ कागजको तौल (GSM) सम्बन्धी जानकारी
- ५.७ कागजको भण्डारण तथा प्रयोग
- ५.८ छपाइमा प्रयोग हुने कागजको प्रकार तथा साइजहरू

६. प्रिप्रेस तथा प्रेश सम्बन्धी कार्यहरू

- ६.१ कार्य प्राप्ति
- ६.२ लागत अनुमानको गणना
- ६.३ लेआउट तथा डिजाइन
- ६.४ प्रूफ रिडिंग सम्बन्धी जानकारी
- ६.५ ल्येटमेकिंग तथा प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान
- ६.६ विभिन्न छपाई मेशिन सम्बन्धी ज्ञान
- ६.७ ग्रीपर रजिस्टरमार्क तथा सिग्नेचरमार्क सम्बन्धी ज्ञान

७. विविध

- ६.८ मेशिन तथा कार्य स्थलको व्यवस्थापन
- ६.९ सञ्चार समन्वयको ज्ञान
- ६.१० मुद्रण सम्बन्धी नविनतम प्रविधिको प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान
- ६.११ सुरक्षण मुद्रण सम्बन्धी ज्ञान
- ६.१२ वृत्ति विकास र यसको महत्व
- ६.१३ रेडियो, टिभि (TV), टेलिफोन लगायत सञ्चारका साधनहरूले छपाइमा पार्ने प्रभाव
- ६.१४ छापाखाना सम्बन्धी ऐन नियमको सामान्य जानकारी
- ६.१५ प्रतिलिपि अधिकार ऐन सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- ६.१६ मुद्रण सम्बन्धी नियमहरू, २०५५
- ६.१७ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.को कर्मचारी सेवा सर्त विनियमावली, २०८०

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.

प्राविधिक सेवा, बाइण्डिङ्ग समूह, तह-५, वरिष्ठ सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

६.१८ सूचनाको हक सम्बन्धी ज्ञान

६.१९ भ्रष्टाचार निवारण सम्बन्धी ऐन (परिच्छेद- १ र २)

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ ।

प्रथम पत्र (वस्तुगत)					
भाग	विषय	खण्ड	परीक्षा प्रणाली	अङ्कभार	प्रश्न संख्या
(अ)	सामान्य ज्ञान		वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	२०	१० प्रश्न $\times$ २ अङ्क = २०
	साधारण गणित			१०	५ प्रश्न $\times$ २ अङ्क = १०
	संस्थागत ज्ञान			२०	१० प्रश्न $\times$ २ अङ्क = २०
(आ)	सेवा सम्बन्धी	A		२०	१० प्रश्न $\times$ २ अङ्क = २०
		B		३०	१५ प्रश्न $\times$ २ अङ्क = ३०

द्वितीय पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ ।

द्वितीय पत्र (विषयगत)					
भाग	विषय	खण्ड	परीक्षा प्रणाली	अङ्कभार	प्रश्न संख्या
(आ)	सेवा सम्बन्धी	A	विषयगत	५०	६ प्रश्न $\times$ ५ अङ्क २ प्रश्न $\times$ १० अङ्क
		B		५०	६ प्रश्न $\times$ ५ अङ्क २ प्रश्न $\times$ १० अङ्क

प्रयोगात्मक परीक्षाको लागि नमूना प्रश्नहरू

१. फर्मा फोल्ड गर्न लगाउने ।
२. Signature Collect गर्न लगाउने ।
३. स्टिचिङ्ग सम्बन्धि काम गर्न लगाउने ।
४. कभरिङ्ग गर्न लगाउने
५. तयारी किताव कटिङ्ग, प्याकिङ्ग गर्न लगाउने ।